Dosarul nr. 3-483/2025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

02 decembrie 2025 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecător **Gandrabur Marcel**
Grefier **Negru Elena**

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată de ÎCS ”Farmina” SRL împotriva Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate cu privire la anularea deciziilor grupului de lucru ce vizează aplicarea/revizuirea penalității,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces.

La data de 13 februarie 2025 ÎCS ”Farmina” SRL a înaintat **acțiune de contencios administrativ** împotriva Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate (CAPCS) solicitând anularea deciziilor din 31 decembrie 2024 și 14 ianuarie 2025 ce vizează aplicarea penalității în sumă de 2 737,23 lei.

În motivarea acțiunii s-a menționat că, CAPCS a demarat procedura de achiziție publică nr. ocds-b3wdpl-MD-1687534594847 privind ”Achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2024”. Ca urmare a procedurii de achiziție publică menționată au fost semnate mai multe contracte trilaterale între operatorul economic ÎCS ”Farmina” SRL, Instituțiile Medico-Sanitare Publice și CAPCS. La 02 ianuarie 2025 ÎCS ”Farmina” SRL a recepționat scrisoarea nr. Rg02-4933 din 31 decembrie 2024 prin care reclamantului i-a fost adusă la cunoștință decizia emisă de grupul de lucru privind achiziționarea medicamentelor, alte bunuri și servicii din cadrul CAPCS de aplicare a penalității în sumă de 2 737,23 lei, conform pct. 9.9 al contractelor încheiate la procedura de achiziție nr. ocds-b3wdpl-MD-1687534594847 privind ”Achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2024 pentru livrarea cu întârziere a bunurilor contractate. Totodată, prin scrisoarea menționată s-a solicitat transferarea penalității aplicate, la contul CAPCS în decurs de 30 zile de la data recepționării deciziei. La 06 ianuarie 2025 prin cererea prealabilă, ÎCS ”Farmina” SRL a contestat decizia de penalizare, adoptată de grupul de lucru din cadrul CAPCS conform procesului-verbal din 31

decembrie 2024 în privința operatorului economic ÎCS ”Farmina” SRL, iar la 15 ianuarie 2025 ÎCS ”Farmina” SRL a fost informată despre adoptarea de către CAPCS a deciziei din 14 ianuarie 2025 de revizuire a penalității, aplicate la data de 31 decembrie 2024, conform pct. 9.8 din contractele încheiate la procedura de achiziție nr. ocds-b3wdpl-MD-1687534594847 privind ”Achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2024”. Conform procesului-verbal al ședinței grupului de lucru din cadrul CAPCS din 14 ianuarie 2025 autoritatea publică a decis revizuirea penalității aplicate în sumă de 2 737,23 lei la data de 31 decembrie 2024, operatorului economic ÎCS ”Farmina” SRL și menținerea penalității aplicate operatorului economic conform pct. 9.8 din contracte. Astfel, în motivarea deciziei din 14 ianuarie 2025, grupul de lucru a menționat că, în baza probelor anexate de operatorul economic, precum și raportului de executare a contractelor, întocmit repetat de Direcția administrativ-juridică și monitorizare din cadrul CAPCS, grupul de lucru a constatat că ÎCS ”Farmina” SRL și-a îndeplinit obligațiile contractuale de livrare a bunurilor pentru următoarele contracte: 6/207-94847, 6/5-94847, 6/6-94847, 6/186-94847. Cu privire la contractul nr. 6/56-94847, încheiat cu IMSP Institutul de Fiziopneumologie ”Chiril Draganiuc”, grupul de lucru a reținut argumentul invocat de operatorul economic conform căruia beneficiarul a refuzat recepționarea bunului ”Dilemy 5 mg/5 ml sol. pentru uz rectal/injecții/IM/IV/perfuzie, N5”, iar drept probă în acest sens servește factura fiscală anulată nr. ***** din *****. Referitor la contractul nr. 6/28-94847, încheiat cu IMSP Spitalul Clinic Municipal ”Sfânta Treime”, grupul de lucru a examinat factura fiscală nr. ***** din *****, care atestă livrarea a 100 de unități din produsul ”Dilemy 5 mg/5 ml sol. pentru uz rectal/injecții/IM/IV/perfuzie, N5”, ceea ce confirmă că acest contract a fost executat într-o proporție de 89,47%. Grupul de lucru a atenționat că solicitarea IMSP Spitalul Raional Comrat de micșorare a contractului nr. 6/196-94847 nu va fi luată în considerare la recalcularea penalității, având în vedere că, în urma cererii nr. 01/1-11-1241 din 13 iunie 2024 înaintată de beneficiar, CAPCS, la data de 26 iunie 2024, a solicitat consimțământul ÎCS ”Farmina” SRL pentru încheierea unui acord adițional de micșorare a contractului nr. 6/196-94847. În aceeași zi, operatorul economic a comunicat că nu este de acord cu micșorarea contractului respectiv. În absența acordului de voință din partea tuturor părților implicate, nu a fost posibilă încheierea unui acord adițional, iar livrările urmau a fi realizate conform condițiilor contractuale inițiale. Totuși, ÎCS ”Farmina” SRL a livrat doar 50% din cantitatea totală contractată de ”Dilemy 5 mg/5 ml sol. pentru uz rectal/injecții/perfuzie, N5”. Având în vedere că operatorul economic ÎCS ”Farmina” SRL a prezentat probe în susținerea solicitării de revizuire a deciziei de aplicare a penalității din data de 31 decembrie 2024, în cuantum de 2 737,23 lei, înainte de emiterea unei decizii privind suspendarea acesteia, nu se consideră oportună suspendarea încasării penalității la operatorul economic la acest moment, întrucât aceasta urmează a fi revizuită pe baza probelor prezentate. În contextul celor menționate, grupul de lucru din cadrul CAPCS propune revizuirea penalității aplicate la data de 31 decembrie 2024, operatorului economic ÎCS ”Farmina” SRL, în mărime de 2 737,23 lei, conform pct. 9.8 din contractele încheiate în urma procedurii de achiziție publică nr. ocds-b3wdpl-MD-

1687534594847. Compania ÎCS ”Farmina” SRL desfășoară activitatea farmaceutică licențiată pe teritoriul Republicii Moldova din anul 1995 și în prezent este un importator și distribuitor important de produse farmaceutice în Moldova. CAPCS, a demarat procedura de achiziție nr, ocds-b3wdpl-MD-l687534594847 privind ”Achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2024 pentru nelivrarea bunurilor. Ca urmare a procedurii de achiziție publică, la 29 septembrie 2023 operatorul economic ÎCS ”Farmina” SRL a semnat cu instituțiile medicale Spitalul Clinic Municipal ”Sf. Treime” și Spitalul Clinic Raional Comrat contracte de achiziționare a medicamentelor. Conform condițiilor contractului de achiziție publică pct. 1: Vânzătorul își asumă obligația de a livra Bunurile conform specificației bunurilor (anexa nr. 1), care este parte integrantă a prezentului Contract. Beneficiarul se obligă, la rândul său, să transfere Centrului mijloacele financiare pentru bunurile recepționate și să recepționeze Bunurile livrate de Vânzător. Centrul se obligă să achite prețul Bunurilor livrate către Beneficiar. Calitatea Bunurilor se atestă prin certificate de calitate eliberate de Laboratorul pentru Controlul Calității Medicamentelor al Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale. Termenul de valabilitate restant al Bunurilor la momentul livrării va constitui: pentru medicamentele livrate de la 01.01.2024 - 30.06.2024, va constitui: nu mai puțin de 60% din termenul de valabilitate inițial pentru bunurile cu o valabilitate de 2 ani și mai mulți; și de minim 80% din cel inițial pentru Bunurile cu o valabilitate de până la 2 ani. Termenul de valabilitate restant al Bunurilor la momentul livrării, pentru medicamentele livrate de la 01.07.2024- 31.12.2024 va constitui: nu mai puțin de 40% din termenul de valabilitate inițial pentru bunurile cu o valabilitate de 2 ani și mai mulți; și de minim 60% din cel inițial pentru Bunurile cu o valabilitate de până la 2 ani. Termenul de valabilitate al preparatelor de insulină umană și analogilor de insulină la momentul livrării (cu respectare condițiilor speciale de păstrare) va constitui nu mai puțin de 13 luni. Potrivit pct. 9.8 din contract, pentru refuzul de a vinde Bunurile prevăzute în prezentul contract, vânzătorul suportă o penalitate în valoare de 30% din suma Bunurilor nelivrate. În cazul dat, motivele și argumentele autorității publice, expuse în procesele-verbale din 31 decembrie 2024 și 14 ianuarie 2025, sunt neîntemeiate și contradictorii, deoarece nelivrarea bunurilor în volumul deplin a avut loc din cauza refuzului de a recepționa Bunurile contrar prevederilor contractuale de către Beneficiari (Instituțiile medicale), confirmat prin scrisorile parvenite la 13 iunie 2024 și la 23 septembrie 2024. Conform scrisorii din 13 iunie 2024, parvenită de la Spitalul Raional Comrat ”Isaac Gurfinchel”, instituția medicală a solicitat micșorarea livrării cantității medicamentelor: Midazolamum, Dilemy 5mg/5ml sol. pe uz rectal/injecții/im/iv/perfuzie, nr. 5, soluție injectabilă conform contractului nr. 6/196-94847 din 29 septembrie 20223, solicitarea de micșora cantitatea cu 60%; Vinpocetinum, vinpocetin 5mg/2ml, N10 concentrat pentru soluție, solicitarea de a micșora livrarea cu 40%; Heparini natrium, Heparin-Indar 25000 UI/5 ml, N5, solicitarea micșorării livrării cu 40%; Nitroclycerinum, Nitroglicerin 0,5 mg, N40, comprimate sublinguale, solicitarea micșorării livrării cu 80%. Prin scrisoarea nr. 01-13/744 din 23 septembrie 2024, Spitalul Clinic Municipal ”Sf. Treime” a solicitat micșorarea livrării medicamentului Dilemy 5 mg/5 ml cu 100 de ambalaje în legătură cu modificarea necesităților

de tratament a luxului de pacienți. ÎCS ”Farmina” SRL a examinat scrisorile parvenite de la Instituțiile medicale cu privire la micșorarea cantității livrării medicamentelor în volum de 40%-80% în baza unui posibil acord adițional la contractele de achiziționare a medicamentelor pentru anul 2024. La etapa demarării procedurilor de achiziții publice pentru anul 2024, organizate de CAPCS, pentru a participa și a înainta oferta solicitată, operatorul economic ÎCS ”Farmina” SRL a negociat cu producătorul medicamentelor cantitatea necesară de cutii și prețul conform cererii înaintate de CAPCS la licitație. În astfel de condiții, pornind de la cantitățile solicitate, producătorul și importatorul medicamentelor (Turcia) a dispus producerea medicamentelor în ambalajul înregistrat în Republica Moldova, în volumele necesare contractate și achitate pentru a fi exportate în Republica Moldova. Astfel, orice micșorare de achiziționare a mărfii de la producător sau refuzul de a recepționa marfa deja achitată în volumul deplin de ÎCS ”Farmina” SRL, este dezavantajos și prejudiciabil din punct de vedere comercial pentru reclamant. Mai mult ca atât, neexecutarea condițiilor contractuale din partea ÎCS ”Farmina” SRL prevede aplicarea sancțiunilor, precum și încetarea/modificarea relațiilor comerciale cu producătorii medicamentelor pentru viitor. În astfel de circumstanțe, în lipsa propunerii din partea autorității publice soluționării compensării cheltuielilor pentru bunurile refuzate, a fost imposibil de a încheia un acord de micșorare a cantității. În afară de aceasta, decizia privind aplicarea penalității, bazată pe concluzia grupului de lucru precum că operatorul economic a refuzat livrarea bunurilor prevăzute de contract contravine activității comerciale a reclamantului, care urmărește un interes bine determinat - de a comercializa bunurile achiziționate în volumul preconizat pentru obținerea unui beneficiu programat, fără suportarea pierderilor financiare din cauza necomercializării mărfurilor în volumul achiziționat și stocării la depozitele pentru păstrare. Mai mult ca atât, la emiterea deciziilor de penalizare, grupul de lucru a ignorat obligația contractuală a beneficiarului de a demonstra prin acte confirmative refuzul de a vinde bunurile de către vânzător prevăzut de pct. 6.1 din contract, conform căruia beneficiarul este obligat să perfecteze, în cazul neexecutării sau executării necorespunzătoare a clauzelor contractuale de către vânzător, actele confirmative (copia bonului de comandă, refuzul vânzătorului de a livra bunurile prevăzute în prezentul contract, etc.) și să le înainteze Centrului în decurs de până la 10 zile din momentul constatării neexecutării sau executării necorespunzătoare. Prin urmare, în lipsa probelor de refuz de a vinde bunurile de către vânzătorul, care este o condiție obligatorie pentru a trage la răspunderea conform pct. 9.8 din contract, autoritatea publică ilegal și abuziv a decis aplicarea penalității în valoare de 30% pentru ”nelivrarea bunurilor” conform procesului-verbal al ședinței grupului de lucru din 14 ianuarie 2025. Nelivrarea bunurilor în volumul deplin a avut loc în urma refuzului de a achiziționa și de a recepționa bunurile de către Instituțiile medicale din cauza analizării și evaluării incorecte a necesarului de bunuri și servicii pentru sistemul public de sănătate. În conformitate cu prevederile art. 21 Codul administrativ, autoritățile publice competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Prevederile legale enunțate permit, în principiu, ingerința în drepturile persoanelor în cazurile și condițiile stabilite de lege, însă ea, trebuie să fie proporțională. Conform art. 29 alin. (1) - (3) din Codul administrativ, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit. Încălcările descrise, incertitudinea și netransparența deciziilor emise nu doar că prejudiciază ÎCS ”Farmina” SRL, dar și formează o opinie colectivă negativă în rândul importatorilor și distribuitorilor licențiați de produse farmaceutice în Moldova, fapt ce generează premisele unor convingeri punitive și contrare cu conceptul de pace juridică. Toate aceste încălcări fac dovada caracterului incert al actelor administrative individuale defavorabile. Potrivit art. 119 alin. (1) din Codul administrativ, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. Caracterul cert, trebuie să denote raționamentul actului administrativ individual emis, astfel, încât dispozitivul să fie rezultatul unei raționament juridic constant, proporțional și previzibil.

Prin intermediul **referinței** depuse de CAPCS s-a solicitat respingerea integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată. *(f.d. 89-94)*

În ședința de judecată reprezentantul ÎCS ”Farmina” SRL *(procura nr. 01/12-j din 27 decembrie 2024)*, Balica Alexandru, a susținut acțiunea în sensul formulat și a pledat pentru admiterea acesteia.

În ședința de judecată reprezentanții CAPCS *(procurile nr. Rf02-3573 din 06 august 2025 și nr. Rg02-3569 din 06 august 2025)*, Vesterli Vadim și Proțic Vasile, nu au recunoscut acțiunea și au solicitat respingerea ei ca neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este admisibilă însă neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform **art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În concordanță cu **art. 93 din Codul administrativ**, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant

probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform **art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ**, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

În acord cu **art. 194 alin. (1) din Codul administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

În conformitate cu **art. 195 din Codul administrativ**, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169-171.

Conform **art. 219 din Codul administrativ**, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform **art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă**, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform **art. 121 din Codul de procedură civilă**, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar **art. 122 din Codul de procedură civilă** prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu

pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

1. Revendicările părții reclamante se circumscriu acțiunii în contestare, susceptibile controlului judecătoresc în virtutea art. 206 alin. (1) lit. a) și art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ. Or, partea reclamantă pretinde anularea unui act administrativ individual de solicitare a penalității care îi afectează drepturile și interesele legitime

2. Competența jurisdicțională materială și teritorială aparține Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

3. Partea reclamantă a întreprins acțiuni pentru tranșarea extrajudiciară a litigiului, a se vedea reacția autorității publice materializată în decizia din 14 ianuarie 2025.

4. Corelând momentul comunicării deciziei pe cererea prealabilă, cu momentul înaintării acțiunii în judecată, se atestă întrunirea termenului legal de valorificare a acțiunii.

5. Partea reclamantă pretinde încălcarea dreptului de proprietate.

6. Nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; nu există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată nu se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În această ordine de idei, instanța constată cu certitudine că partea reclamantă a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni prevăzute la art. 207 din Codul administrativ.

Raționamentele instanței de judecată.

Instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza *Albină c/România, Hotărâre din 28 aprilie 2005, § 33*).

Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea *Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II*). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în

lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997-VIII*).

De altfel, instanţa de judecată nu poate exclude un argument sau o circumstanţă pretinsă de o parte care în opinia sa este determinantă şi confirmă poziţia sa, fără a o aprecia prin prisma temeiniciei, pertinenței litigiului în raport cu situaţia de fapt. Or, respectarea principiului egalităţii în faţa legii şi a justiţiei, precum şi dreptul părţilor de a fi auzite, reprezintă un aspect inerent respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale.

În plus, principiul *jura novit curia*, aplicabil la judecarea litigiilor enunţă că judecătorul trebuie să aplice acel text de lege care corespunde situaţiei de fapt calificate juridic de către parte, în măsura în care situaţia de fapt respectivă este confirmată de probele administrate în cauză.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează că efectul articolului 6 § 1 din Convenţie este, *inter alia*, de a plasa un „tribunal" sub o obligaţie de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor şi probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa.

Totodată instanța învederează jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61*).

Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60*). Or, conform regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, instanţa are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt identificate spre apreciere şi să nu să se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de participanții procesului.

Comisia Europeană în anul 2006 prin Compendiul de «cele mai bune practici» privind managementul timpului în cazul procedurilor judiciare (Strasbourg, 8 decembrie 2006, CEPEJ(2006)13) [6], a stabilit că, „Judecătorii joacă rolul unui "terţ imparţial" în procesul de soluţionare a unui conflict.

Noţiunea de "act administrativ" este definită atât în legislația autohtonă, cât şi în Rezoluţia (77) Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. În accepțiunea reglementărilor enunțate, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voinţă, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri

individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judiciar exercitat asupra administraţiei publice dispune de câteva trăsături distincte: este exercitat de către instanţa judecătorească care este independentă sub aspect organizaţional şi funcţional faţă de subiectul controlat; prin intermediul controlului se exercită funcţia instanţei de judecată (justiţiei) în calitatea sa de putere independentă din sistemul frânelor şi contrabalanţelor, care constituie o garanţie a legalităţii şi a contracarării abuzurilor de putere din partea autorităţilor executive; se realizează în cadrul procesului judiciar reglementat de normele juridice procesuale; un cerc de subiecţi speciali ai acestor raporturi juridice; existenţa unui litigiu de drept public în calitate de temei al activităţii de control judiciar; controlul judiciar urmăreşte realizarea a două scopuri: pe de o parte, asigurarea protecţiei drepturilor şi intereselor legale ale persoanelor fizice şi juridice, adică a interesului particular, pe de altă parte, neadmiterea excesului de putere din partea executivului, adică a interesului public; activitatea instanţelor de control asupra autorităţilor administraţiei publice este limitată de următoarele condiţii: temei al exercitării acestuia serveşte doar depunerea unei cereri din partea persoanelor interesate, adică controlul judiciar este mijlocit sau pasiv; obiect al activităţii de control îl constituie doar respectarea de către subiect a cerinţelor legalităţii, dar nu şi ale oportunităţii.

Instanța relevă că, CAPCS a desfășurat procedura de achiziție publică nr. ocds-b3wdpl-MD- 1687534594847 privind ”Achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (1MSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2024”. La data de 23 iunie 2023, CAPCS, a inițiat procedura de achiziție publică prenotată prin intermediul platformei SIA ”RSAP” Mtender.

Conform art. 29 alin. (6) din Legea privind achizițiile publice, anunțul de participare va fi publicat în termene care să ofere tuturor operatorilor economici interesați, fără nicio discriminare, posibilități reale de participare la procedurile de atribuire a contractului de achiziții publice.

Pct. 11 din anunțul de participare, prevede ”Termenii și condițiile de livrare/prestare solicitați: Livrarea Bunurilor se efectuează de către Vânzător în condiții Incoterms 2020 DDP, cu transportul Vânzătorului, cu transportul Vânzătorului, pe parcursul anului 2024: conform anexei nr. 3 la contract; a) În cazul în care valoarea totală a contractului, inclusiv TVA, nu depășește 10 mii lei moldovenești, livrarea se va realiza în 1 sau 2 tranșe. În cazul necesității livrării bunurilor în 2 tranșe, Beneficiarul în mod obligatoriu va înștiința autoritatea contractantă (CAPCS) și Vânzătorul, în acest sens, prin intermediul unui demers oficial, în termen de până la 10 zile din data intrării în vigoare a contractului, în caz contrar, se va considera aprobarea tacită a livrării bunurilor într-o singură tranșă. Totodată, se va lua în calcul că în cazul aprobării tacite de livrare într-o singură tranșă, livrarea se realizează nu mai târziu de 31 martie 2024. În cazul în care se solicită livrarea în 2 tranșe, atunci aceasta se realizează după cum urmează: I tranșă - nu mai târziu de 31 martie 2024, II tranșă - nu mai târziu de 30 septembrie 2024; b) în cazul în care valoarea totală a contractului, inclusiv TVA, depășește 10 mii lei moldovenești, livrarea se va

realiza: - la fiecare 2 luni, în proporție de 10% per lot din cantitatea totală contractată (I tranșă: până la 29 februarie 2024, II tranșă: până la 30 aprilie 2024, III tranșă: până la 30 iunie 2024, IV tranșă: până la 31 august 2024, V tranșă: până la 31 octombrie 2024, VI tranșă: până la 15 decembrie 2024) și în decurs de maxim 20 zile calendaristice, din data plasării bonului de comandă-livrare de către Beneficiar (reieșind din cantitatea restantă de 40% din cantitatea totală contractată).

În vederea realizării misiunii sale, în conformitate cu pct. 9 sbpct. 1) din Regulamentul de organizare și funcționare al CAPCS, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1128/2016, CAPCS are ca funcție de bază: aplicarea prevederilor legislației în vigoare în domeniul achizițiilor publice de bunuri și servicii pentru necesitățile sistemului de sănătate.

Potrivit atribuțiilor ce-i revin autorității contractante, conform Hotărârii Guvernului nr. 1 128/2016, CAPCS, a examinat ofertele prezentate în cadrul procedurii de achiziție, prin prisma documentelor prezentate în ofertă și cu respectarea criteriilor și cerințelor față de bunurile care urmează a fi achiziționate expuse în documentele licitației la rubricile criterii și cerințe de calificare, lista de bunuri și specificații tehnice.

Conform art. 7 din Legea privind achizițiile publice, reglementarea relațiilor privind achizițiile publice se efectuează în baza următoarelor principii: utilizarea eficientă a banilor publici și minimizarea riscurilor autorităților contractante; transparența achizițiilor publice; asigurarea concurenței și combaterea practicilor anticoncurențiale în domeniul achizițiilor publice; protecția mediului și promovarea unei dezvoltări durabile prin intermediul achizițiilor publice; menținerea ordinii publice, bunelor moravuri și siguranței publice, ocrotirea sănătății, protejarea vieții oamenilor', florei și faunei; liberalizarea și extinderea comerțului internațional; libera circulație a mărfurilor, libertatea de stabilire și de prestare a serviciilor; tratament egal, imparțialitate, nediscriminare în privința tuturor ofertanților și operatorilor economici; proporționalitate; recunoaștere reciprocă; asumarea răspunderii în cadrul procedurilor de achiziție publică.

Potrivit art. 69 alin. (9) din Legea privind achizițiile publice, evaluarea ofertelor se finalizează odată cu adoptarea deciziei de atribuire a contractului de achiziții publice/acordului-cadru sau anularea procedurii de atribuire.

Conform pct. 41 din Hotărârea Guvernului nr. 10 din 20 ianuarie 2021, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru în domeniul achizițiilor publice, evaluarea ofertelor se finalizează odată cu adoptarea deciziei de atribuire a contractului de achiziție publică/acordului-cadru sau de anulare a procedurii de atribuire.

Urmare a examinării, evaluării și comparării ofertelor depuse în cadrul procedurii de atribuire prin decizia grupului de lucru, în baza criteriului cel mai bun raport calitate-preț, pentru bunul: Dilemy 5 mg/5 ml sol. pu uz rectal/injecții/ im/iv/perfuzie, a fost desemnat câștigător operatorul economic ÎCS ”Farmina” SRL.

Conform art. 72 din Legea privind achizițiile publice, contractul de achiziții publice se atribuie în temeiul următoarelor principii: respectarea legii, ordinii de drept, bunelor moravuri și

eticii profesionale; selectarea ofertei celei mai avantajoase; asigurarea protecției mediului și susținerea programelor sociale în procesul executării contractului.

Conform art. 31 alin. (7) din Legea privind achizițiile publice, contractul de achiziții publice se consideră încheiat la data semnării acestuia de către părți și intră în vigoare din momentul înregistrării lui în modul stabilit de prezenta lege.

Conform art. 74 alin. (3), (5) din Legea privind achizițiile publice, ofertanții sunt informați, la momentul solicitării ofertelor, despre condițiile de încheiere a contractului de achiziții publice. Termenul de executare a contractului de achiziții publice se stabilește în documentația de atribuire și ulterior se transpune în contract, având în vedere necesitățile rezonabile ale autorității contractante. Acesta se va calcula luând în considerare complexitatea achiziției preconizate, cantitatea subcontractată anticipat și timpul real solicitat pentru producerea, stocarea și transportarea bunurilor de la punctele de furnizare sau pentru prestarea serviciilor.

În conformitate cu prevederile pct. 33 din Hotărârea Guvernului nr. 1128/2016 cu privire la Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, în urma rezultatelor achiziției publice efectuate, Centrul încheie cu operatorul economic desemnat câștigător și cu instituția medico-sanitare publice, autorități/instituții bugetare care prestează servicii medicale și sociale sau altă persoană juridică contractul de achiziții publice, în baza deciziei grupului de lucru de desemnare a câștigătorului procedurii de achiziție, conform Contractului-model prevăzut în anexa la prezentul Regulament.

Ca urmare a procedurii de achiziție publică au fost semnate contractele între operatorul economic ÎCS ”Farmina” SRL și Instituțiile Medico-Sanitare Publice, fiind înregistrate la CAPCS.

Potrivit prevederilor pct. 2.1 din contractele semnate termenii și condițiile de livrare/prestare solicitați: Livrarea Bunurilor se efectuează de către Vânzător în condiții Incoterms 2020 DDP, cu transportul Vânzătorului, pe parcursul anului 2024: conform anexei nr. 3 la contract: a) în cazul în care valoarea totală a contractului, inclusiv TVA, nu depășește 10 mii lei moldovenești, livrarea se va realiza în 1 sau 2 tranșe. În cazul necesității livrării bunurilor în 2 tranșe, Beneficiarul în mod obligatoriu va înștiința autoritatea contractantă (CAPCS) și Vânzătorul, în acest sens, prin intermediul unui demers oficial, în termen de până la 10 zile din data intrării în vigoare a contractului. în caz contrar, seva considera aprobarea tacită a livrării bunurilor într-o singură tranșă. Totodată, se va lua în calcul că în cazul aprobării tacite de livrare într-o singură tranșă, livrarea se realizează nu mai târziu de 31 martie 2024. În cazul în care se solicită livrarea în 2 tranșe, atunci aceasta se realizează după cum urmează: l tranșă - nu mai târziu de 31 martie 2024, II tranșă - nu mai târziu de 30 septembrie 2024; b) în cazul în care valoarea totală a contractului, inclusiv TVA, depășește 10 mii lei moldovenești, livrarea se va realiza: - la fiecare 2 luni, în proporție de 10% per lot din cantitatea totală contractată (I tranșă: până la 29 februarie 2024, II tranșă: până la 30 aprilie 2024, III tranșă: până la 30 iunie 2024, IV tranșă: până la 31 august 2024, V tranșă: până la 31 octombrie 2024, VI tranșă: până la 15 decembrie 2024) și în decurs de maxim 20 zile calendaristice, din data plasării bonului de

comandă-livrare de către Beneficiar (reieșind din cantitatea restantă de 40% din cantitatea totală contractată).

Potrivit raportului realizat de către direcția administrativ-juridică și monitorizare din cadrul CAPCS s-a constatat, că operatorul economic ÎCS ”Farmina” SRL a executat unele poziții în conformitate cu tranșele de livrare specificate în contract însă unele poziții, nu au fost executate 60% conform tranșelor stabilite sau într-o singură tranșă.

Potrivit raportului efectuat de către direcția administrativ-juridică și monitorizare s-a constatat o neexecutare contractuală, nefiind respectate prevederile pct. 2.1 din contracte, și anume tranșele de livrare pe contracte în partea bunurilor achiziționate de la operatorul economic ÎCS ”Farmina” SRL, în cadrul procedurii de achiziție publică nr. ocds-b3wdpl-MD-1687534594847 privind ”Achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2024”.

Potrivit art. 76 alin. (5) din Legea privind achizițiile publice, operatorul economic execută necondiționat clauzele contractului de achiziții publice încheiat, respectând cerințele de calitate și prețul stabilit. Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale atrage după sine răspunderea operatorului economic conform legislației și clauzelor contractului de achiziții publice.

Conform pct. 9.8 din contractele încheiate în cadrul procedurii de achiziție publică nr. ocds- b3wdpl-MD-1687534594847 din 23 iunie 2023, pentru refuzul de a vinde Bunurile prevăzute în prezentul Contract, Vânzătorul suportă o penalitate în valoare de 30% din suma Bunurilor nelivrate.

Potrivit pct. 27 subpct. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 10/2021 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru în domeniul achizițiilor publice, la decizia grupului de lucru, aplică sancțiuni pentru operatorul economic care nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător clauzele contractului.

Prin procesul-verbal al ședinței grupului de lucru din cadrul CAPCS din 31 decembrie 2024, s-a dispus aplicarea penalității în baza pct. 9.8 a contractelor semnate, pentru nelivrarea bunului contractat, precum și reținerea din contul garanției operatorului economic ÎCS ”Farmina” SRL de bună execuție suma penalității în cuantum de 2 737,23 lei.

La data de 31 decembrie 2024 prin scrisoarea nr. Rg02-4933, de către CAPCS i-a fost adusă la cunoștință agentului economic ÎCS ”Farmina” SRL decizia de aplicare a penalităților ca urmare a nelivrării bunurilor achiziționate conform contractelor încheiate la procedura de achiziție nr. ocds-b3wdpl-MD- 1687534594847 privind ”Achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2024”.

Prin scrisoarea înregistrată de către la CAPCS nr. Rg01-88 din 06 ianuarie 2025 operatorul economic ÎCS ”Farmina” SRL a depus cerere prealabilă asupra deciziei de aplicare a penalității ca urmare a refuzului de a livra bunurile contractate prin care a solicitat suspendarea deciziei din

31 decembrie 2024, până la examinarea cererii prealabile și anularea deciziei din 31 decembrie 2024 de aplicare a penalității în sumă de 2 737,23 lei.

Grupul de lucru a analizat probele prezentate de către operatorul economic, precum și raportul repetat cu privire la executarea contractelor prezentat de către direcția administrativ-juridică și monitorizare din cadrul CAPCS. În baza celor expuse și a probelor anexate de operatorul economic, precum și raportului de executare a contractelor întocmit repetat de Direcția administrativ-juridică și monitorizare din cadrul CAPCS, grupul de lucru a constatat că ÎCS ”Farmina” SRL, și-a îndeplinit obligațiile contractuale de livrare a bunurilor pentru următoarele contracte: 6/207-94847, 6/5-94847, 6/6-94847, 6/186-94847.

Cu privire la contractul nr. 6/56-94847, încheiat cu IMSP Institutul de Ftiziopneumologie ”Chiril Draganiuc”, grupul de lucru a reținut argumentul invocat de operatorul economic conform căruia beneficiarul a refuzat recepționarea bunului ”Dilemy 5 mg/5 ml sol. pentru uz rectal/injecții/IM/IV/perfuzie, N5”, iar drept probă în acest sens a servit factura fiscală anulată nr. ***** din *****. Referitor la contractul nr. 6/28-94847, încheiat cu IMSP Spitalul Clinic Municipal ”Sfânta Treime”, grupul de lucru a examinat factura fiscală nr. ***** din *****, care atestă livrarea a 100 de unități din produsul ”Dilemy 5 mg/5 ml sol. pentru uz rectal/injecții/IM/IV/perfuzie, N5 ”, ceea ce confirmă că acest contract a fost executat într-o proporție de 89,47%. Grupul de lucru a atenționat că solicitarea IMSP Spitalul Raional Comrat ”Issac Gurffinchel” de micșorare a contractului nr. 6/196-94847 nu a fost luată în considerare la recalcularea penalității, având în vedere că, în urma cererii nr. 01/1-11-1241 din 13 iunie 2024 înaintată de beneficiar, CAPCS, la data de 26 iunie 2024, a solicitat consimțământul ÎCS ”Farmina” SRL pentru încheierea unui acord adițional de micșorare a contractului nr. 6/196-94847. În aceeași zi, operatorul economic a comunicat că nu este de acord cu micșorarea contractului respectiv, în absența acordului de voință din partea tuturor părților implicate, nu a fost posibilă încheierea unui acord adițional, iar livrările urmau a fi realizate conform condițiilor contractuale inițiale. ÎCS ”Farmina” SRL a livrat doar 50% din cantitatea totală contractată de ”Dilemy 5 mg/5 ml sol., pentru uz rectal/injecții/IM/IV/perfuzie, N5”. Grupul de lucru din cadrul CAPCS a propus de a revizui penalitatea aplicată în sumă de 2 737,233 lei la data de 31 decembrie 2024, operatorului economic ÎCS ”Farmina” SRL în baza deciziei grupului de lucru privind achiziționarea medicamentelor din cadrul CAPCS, pentru nelivrarea bunurilor, conform pct. 9.8 din contractele încheiate în urma procedurii de achiziție publică nr. ocds-b3wdpl-MD-1687534594847 privind ”Achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2024” cu menținerea penalității de 582,33 lei.

Astfel, s-a decis admiterea parțială a cererii prealabile depuse de către operatorul economic ÎCS ”Farmina” SRL cu anularea parțială a deciziei CAPCS din 31 decembrie 2024 cu privire la aplicarea penalității operatorului economic ÎCS ”Farmina” SRL în sumă de 2 737,23 lei, pentru nelivrarea bunurilor contractate pe procedura de achiziție publică nominalizată supra. Mai mult, s-a decis menținerea calculului penalității aplicate în baza pct. 9.8 a contractului semnat, pentru refuzul de livrare a bunului de către operatorul economic ÎCS ”Farmina” SRL. Astfel, ÎCS

”Farmina” SRL nu a fost de acord cu deciziile nominalizate, din care motiv s-a adresat cu acțiune în judecată.

Achizițiile publice efectuate în domeniul sănătății reprezintă procedurile prin care în calitate de autoritate contractantă responsabilă achiziționează pentru Instituțiile-Medico Sanitare Publice din întreg teritoriul Republicii Moldova bunuri și servicii necesare pentru funcționarea sistemului de sănătate. Aceste achiziții sunt guvernate de reguli și proceduri stricte, având în vedere natura lor sensibilă și impactul direct asupra sănătății publice. Achizițiile publice în sectorul sănătății sunt reglementate pentru a asigura transparența, non-discriminarea și eficiența în cheltuirea banului public.

Misiunea CAPCS constă în: planificarea procedurilor de achiziții publice de bunuri și servicii pentru necesitățile sistemului de sănătate; desfășurarea procedurilor de achiziții publice de bunuri și servicii pentru necesitățile sistemului de sănătate; asigurarea eficienței; coordonarea proceselor de achiziții publice centralizate pentru necesitățile sistemului; supravegherea și monitorizarea executării contractelor de achiziții publice cu privire la procurarea de bunuri și servicii, transport specializat medical, servicii de mentenanță a dispozitivelor medicale și a sistemelor informaționale incluse în Registrul medical, servicii de tratare și eliminare a deșeurilor medicale din banii publici.

Achizițiile publice sunt guvernate de legislația națională în coraport cu Directiva 2014/24/UE privind achizițiile publice. Prin intermediul achizițiilor publice în sănătate, se oferă asigurarea accesului egal la servicii de sănătate, îmbunătățirea calității îngrijirilor medicale, precum și susținerea inovării în domeniul medical.

ÎCS ”Farmina” SRL participând la procedura de achiziție publică cunoștea din start condițiile livrării bunurilor contractate, precum și cazurile în care survine penalitatea contractuală, care reprezintă răspunderea materială atât a vânzătorului, pentru încălcarea condițiilor contractuale. În conformitate cu prevederile pct. 7.1 din contracte, neexecutarea obligației părților contractante este justificată dacă ea se datorează unui impediment în afara controlului ei și dacă părții nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depășească impedimentul ori consecințele acestuia. Conform pct. 7.4 din contracte, partea care invocă prezenta clauză are obligația de a asigura celeilalte părți primirea unei notificări despre impediment și efectele lui asupra capacității de a executa, imediat, dar nu mai târziu de 10 zile după ce a cunoscut sau trebuia să cunoască aceste circumstanțe. La pct. 7.5 se stipulează că impedimentul justificator nu exonerează debitorul de plata despăgubirilor dacă impedimentul a apărut după neexecutarea obligației, cu excepția cazului când partea nu ar fi putut, oricum, din cauza impedimentului, să beneficieze de executarea obligației.

În cadrul achizițiilor publice în sănătate, este esențială asigurarea respectării standardelor de calitate și siguranță, acest lucru include verificarea conformității produselor medicale sau a serviciilor medicale cu normele naționale și internaționale. După încheierea procesului de achiziție, este importantă monitorizarea și evaluarea contractelor pentru a asigura că serviciile și produsele sunt livrate conform condițiilor contractuale și că obiectivele stabilite au fost atinse. Astfel, achizițiile publice în domeniul sănătății sunt esențiale pentru asigurarea funcționării

eficiente a sistemului de sănătate și pentru îmbunătățirea accesului și calității serviciilor medicale oferite cetățenilor. Respectarea regulilor și procedurilor în acest domeniu contribuie la transparență, eficiență și utilizarea responsabilă a resurselor publice.

CAPCS este împuternicit să monitorizeze executarea contractelor de achiziții publice de bunuri și servicii pentru necesitățile sistemului de sănătate. Rapoartele direcției administrativ-juridică și monitorizare se realizează cu scopul de a supraveghea și monitoriza executarea contractelor de achiziții publice de medicamente, alte produse de uz medical și dispozitive medicale pentru necesitățile sistemului de sănătate, din contul mijloacelor bugetului de stat, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, mijloacelor financiare ale instituțiilor publice, mijloacelor fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, asigurând servicii de înaltă calitate în domeniul dat, atribuții reglementate prin Regulamentul de organizare și funcționare al Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate, conform Hotărârea Guvernului nr. 1128/2016.

În lumina pct. 35-36, 46 din Hotărârea Guvernului nr. 1128/2016 cu privire la Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, operatorii economici contractanți și instituțiile medico-sanitare beneficiare sau altă persoană juridică au obligația să execute contractul de achiziții publice cu bună- credință și diligența corespunzătoare. Centrul, va supraveghea și va monitoriza executarea contractelor de achiziții publice încheiate. în acest scop, instituțiile medico-sanitare publice, autorități/instituții bugetare care prestează servicii medicale și sociale beneficiare prezintă o informație privind realizarea contractelor de achiziții publice de bunuri și servicii (inclusiv nivelul de executare a acestora), conform modelului stabilit de Centru. Grupul de lucru asigură monitorizarea executării contractelor de achiziție publică, întocmind rapoarte în acest sens semestrial și anual, conform anexei nr. 2. Rapoartele respective, includ informații cu privire la etapa de executare a obligațiilor contractuale, cauzele neexecutării, reclamațiile înaintate și sancțiunile aplicate, mențiuni cu privire la calitatea executării contractului etc. Rapoartele sunt plasate pe pagina web oficială a autorității contractante, iar în lipsa acesteia - pe pagina web oficială a autorității ierarhic superioare căreia i se subordonează sau a autorității administrației publice locale de nivelul al doilea.

În această ordine de idei, nu pot fi reținute alegațiile părții reclamante cu privire la faptul că nu s-au constatat cazuri de refuz, sau faptul că beneficiarii nu au înaintat reclamantei cât și pârâtei careva pretenții, deoarece prin raportul de monitorizare a contractelor s-a constatat neexecutarea tranșelor stipulate la pct. 2.1 din contracte. Cu referire la încălcarea normelor de drept la aplicarea penalității de către pârât în privința reclamantei, se va remarca faptul că potrivit art. 9 alin. (2) lit. a), art. 776 din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice. Temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit. Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform pct. 1.1 din contractele semnate în cadrul procedurii de achiziție publică nr. ocds- nr. ocds-h3wddI-MD-1687534594847, vânzătorul își asumă obligația de a livra Bunurile,

Beneficiarului în cantitatea și sortimentul prevăzut în Specificația din anexa nr. l, care este parte integrantă a prezentului Contract. ÎCS ”Farmina” SRL, în baza contractelor semnate, Vânzătorul se obligă: a) să livreze Bunurile în condițiile prevăzute de prezentul Contract; b) să coordoneze conform pct. 4 din anexa nr. 3 la prezentul contract și să anunțe Beneficiarul, în decurs de 5 zile calendaristice înainte de livrare, prin mijloace de comunicare (telefon/fax, e-mail, etc), despre disponibilitatea livrării Bunurilor; c) să asigure condițiile corespunzătoare pentru recepționarea Bunurilor de către Beneficiar în termenele stabilite, în corespundere cu cerințele prezentului Contract; d) să asigure integritatea și calitatea Bunurilor pe toată perioada de pînă la recepționarea lor de către Beneficiar.

Potrivit art. 901, art. 966, art. 992 alin. (1) din Codul civil, mijloacele juridice de apărare care sunt compatibile pot fi cumulate. în special, creditorul nu este lipsit de dreptul la despăgubiri prin recurgerea la oricare alt mijloc. Neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligației. Executarea stinge obligația numai în cazul în care este efectuată în modul corespunzător. Contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sânt aplicabile normele cu privire la actul juridic. Conform art. 901 alin.(l) lit. și e) din Codul civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare.

Potrivit raportului efectuat de către direcția administrativ-juridică și monitorizare rezultă, că ÎCS ”Farmina” SRL nu și-a executat obligațiile contractuale privind livrarea conform tranșelor stipulate în contract a bunului, fiind creată situația imposibilității autorității contractante CAPCS la identificarea timpurie a riscurilor care ar permite luarea măsurilor corective înainte ca acestea să devină probleme majore, care se soldează cu periclitarea activității instituțiilor beneficiare și asigurarea accesului egal la servicii de sănătate a populației Republicii Moldova.

Conform art. 947 alin. (1) din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

Clauza penală reprezintă o stipulație (prevedere contractuală), prin care părțile stabilesc de comun acord, anticipat și prin apreciere cuantumul despăgubirilor ce vor fi datorate de partea în culpă, în cazul neîndeplinirii ori îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor asumate.

Rolul principal al clauzei penale din contracte este acela de a asigura executarea corectă și în termen a obligațiilor contractuale, sub amenințarea unei sancțiuni financiare în caz contrar.

Este important ca părțile implicate într-un contract să fie conștiente de prevederile clauzei penale și de impactul său potențial asupra obligațiilor lor contractuale, iar operatorul economic participând la licitația publică și la procedura de achiziție publică și propunând un bun spre achiziționare, de la bun început și-a asumat obligația de a livra conform termenilor prevăzuți în anunțul de participare, și ulterior la încheierea contractului, precum și riscurile care vor surveni

pe parcurs Totodată, garanția de bună execuție constituie un instrument de garantare a îndeplinirii corespunzătoare a obligațiilor asumat, solicitată operatorilor economici care semnează un contract de achiziție publică. Această garanție reprezintă un angajament ferm și irevocabil asumat de Garant - operatorul economic, în numele contractantului cu CAPCS, privind plata în favoarea CAPCS a unei despăgubiri în limita sumei garantate, în situația în care Contractantul nu își îndeplinește obligațiile asumate prin contract.

În concluzie, instanța apreciază ca plauzibile raționamentele cu privire la faptul că ÎCS ”Farmina” SRL nu a executat obligația corespunzător nefiind livrate tranșele în proporție de 60 % din cantitatea totală contractată și nelivrarea într-o singură tranșă pentru contractele ce nu depășesc suma de 10 mii de lei, fapt ce a servit temei justificativ pentru aplicarea penalității în conformitate cu prevederile pct. 9.8 din contract, pe cale de consecință acțiunea dedusă judecății este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ înaintată de ÎCS ”Farmina” SRL împotriva Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate cu privire la anularea deciziilor grupului de lucru ce vizează aplicarea/revizuirea penalității.

Hotărârea susceptibilă de atac cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței
Judecătorul **Gandrabur Marcel**